

SPAĽOVANIE HORĽAVÝCH LÁTOK NA VOENOM PRIESTRANSTVE A VYPAĽOVANIE PORASTOV BYLÍN, KRÍKOV A STROMOV

Jarné obdobie je pravidelne spájané so zvýšeným výskytom požiarov spôsobených najmä vypaľovaním suchej trávy, biologického odpadu zo záhrad a iných trávnatých porastov. Vypaľovanie trávnatých porastov a takáto likvidácia odpadu z lístia, trávy a konárov zo záhrad sú nezákonné.

Následkom vypaľovania suchých porastov hrozí veľké nebezpečenstvo rozšírenia požiaru na susedné objekty, napr. hospodárske budovy, stohy slamy, lesné porasty, pri ktorých nielenže vznikajú veľké materiálne škody, ale je ohrozené zdravie a život občanov.

Vypaľovanie ničí štruktúru pôdy, jej mikroorganizmy, v dôsledku čoho trávnatý porast redne, pôda sa obnažuje a odplavuje. Pritom zahynie množstvo užitočného hmyzu, drobného vtáctva a zveri.

Pozostatky suchej vegetácie predstavujú nebezpečenstvo vzniku požiaru a jeho rozšírenie hlavne v lesných porastoch. Ohrozenosť lesných porastov v tomto období ovplyvňujú klimatické faktory – sucho, vietor, stav vegetácie – množstvo vyschnutej organickej hmoty, aktivita človeka – vypaľovanie trávnatých porastov, zakladanie ohňov v prírode.

Lesné požiare sú nebezpečnejšie aj preto, že sa často vyskytujú v lokalitách neprístupných pre hasičskú techniku, s nedostatočnými, resp. nevhodnými zdrojmi vody pre hasenie, vyžadujú si enormné nasadenie počtu ľudí, ako aj hasičskej techniky. Lesné požiare spôsobujú aj veľké materiálne a ekologické škody. Obnova požiarom zničených porastov je dlhodobý proces a trvá niekoľko desiatok rokov,

Oblasť vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov a spaľovania horľavých látok na voľnom priestranstve je z pohľadu ochrany pred požiarom upravená vo všeobecne záväzných právnych predpisoch - v zákone č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a vo vyhláske MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.

Pre právnické osoby, fyzické osoby-podnikateľov a aj pre fyzické osoby je jednoznačne zakázané vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov.

Pre činnosti spojené so spaľovaním horľavých látok na voľnom priestranstve sú upravené povinnosti plnenia opatrení na účely predchádzania vzniku požiarov vo vyššie spomenutých všeobecne záväzných právnych predpisoch..

Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov:

Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ:

- na účely predchádzania vzniku požiarov je povinná zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarom pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
- nesmú zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k vzniku požiaru,
- nesmú spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve **v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.**
- zriaďujú protipožiarne hliadky pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.

Fyzická osoba:

- je povinná dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.
- nesmie zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu.

Činnosti spojené so spaľovaním horľavých látok na voľnom priestranstve

Právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ vykonáva tieto opatrenia:

- určuje konkrétne podmienky z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti pre každé spaľovanie v závislosti od druhu a množstva spaľovaných horľavých látok, poveternostných podmienok a miesta a plochy spaľovania vrátane okolností, keď je spaľovanie zakázané, a určuje zodpovednú osobu za ich dodržiavanie,
- ukladá horľavé látky pred začatím spaľovania do upravených hromád mimo požiarne nebezpečného priestoru od okolitých objektov a skladovaných alebo uložených horľavých materiálov,
- zabezpečuje potrebné množstvo hasiacich prostriedkov, pracovného náradia a spojovacích prostriedkov,
- vykonáva kontrolu stavu spaľovacieho miesta a príľahlých priestorov v priebehu spaľovania a po jeho skončení na účely zistenia intenzity dohorievania; určuje dobu, počas ktorej sa po skončení spaľovania bude vykonávať ich kontrola,
- pred začatím spaľovania oznamuje na linku tiesňového volania miesto, čas spaľovania a osobu zodpovednú za dodržiavanie podmienok protipožiarnej bezpečnosti pri spaľovaní horľavých látok.

Fyzická osoba vykonáva tieto opatrenia:

- sleduje klimatické a poveternostné podmienky a kontroluje miesto spaľovania z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti,
- ukladá horľavé látky do upravených hromád vo vzdialenostiach, z ktorých neohrozia sálavým teplom alebo odletujúcimi horiacimi časticami okolité objekty a iné skladované alebo uložené horľavé materiály ani porasty,

- zabezpečí potrebné množstvo vhodných hasiacich prostriedkov, pracovné náradie na zabránenie rozšírenia ohňa a vhodný spojovací prostriedok na privolanie hasičskej jednotky,
- vykonáva kontrolu stavu miesta spaľovania a príľahlých priestorov v priebehu celého spaľovania,
- po skončení spaľovania vykoná dohasenie zvyškov po spaľovaní a skontroluje okolie

Pamätajte, že zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov jednoznačne zakazuje vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov:

V prípade porušenia tohto zákazu hrozí sankcia.

Envirorezort zároveň upozorňuje, že existujú aj iné - zákonné možnosti, ako sa zbaviť suchého biologického odpadu z porastov. Možným riešením ako predísť nezákonnému konaniu je vybudovanie obecného alebo súkromného kompostoviska, kde by sa biologický odpad spracoval na kompost, a potom využil ako hnojivo. Ďalšou alternatívou je zber biologického odpadu v na to určených veľkoobjemových kontajnerov.

Apelujeme na občanov a širokú verejnosť, aby sa vyhli vypaľovaniu trávnatých porastov, ktoré značne poškodzujú ekosystém, ohrozujú ľudské životy a zapríčiňujú nenahraditeľné škody.

Veríme, že dôsledným dodržiavaním zásad protipožiarnej bezpečnosti dôjde k podstatnému zníženiu požiarovosti a k zvýšeniu ochrany prírodných hodnôt a životného prostredia.

Spracovala:

pplk.Mgr. Gabriela Kopčová

Oddelenie požiarnej prevencie

OR HaZZ vo Svidníku